

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

O'quv ishlar bo'yicha prorektor
A. Esanov

03

AKADEMIK YOZUV

FANI BO'YICHA

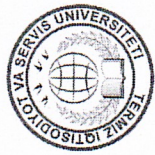
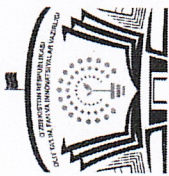
SILLABUS

Sirtqi ta'lim uchun

Bilim sohasi: 600 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim sohasi: 610 000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
Ta'lim yo'nalishi: 60610100 – Axborot tizimlari va texnologiyalari

*Axborot Tex - sp
chopiq
1 - qisim*

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

IQTISODIYOT VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FAKULTETI

60610100- Axborot tizimlari va texnologiyalari

Fan nomi:	Akademik yozuv
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	AKY1104
Yil	1
Semestr	1 semestr
Ta'lim shakli	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	120
Ma'ruza	14
Seminar	-
Amaliy mashg'ulot	4
Mustaqil ta'lim	102
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

I. MODUL TAVSIFI (Description)

II. FANNING MAZMUNI

Fanning maqsadi(FM)	
FMI	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalar tomonidan yozma aloqani amalga oshirish zarur bo'lgan qismda rahbar yoki ta'lim bo'yicha mutaxassisning muvaffaqiyatli kasbiy faoliyati uchun zarur bo'lgan barcha kompetensiyalarni shakllantirishdan iborat., axborot manbalari bilan ishlash, axborotni tanqidiy baholash, o'z g'oyalarni ilgari surish va professional matnli hujjatlarini yaratish

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Ona tili va adabiyot
2	Matnshunoslik
3	Uslubshunoslik
4	Mantiq
5	Tadqiqot metodologiyasi

Ta'lim natijalari(TN)	
Bilimlar jihatidan	
TN1	Talabalar akademik yozuvning asosiy qoidalari, strukturalari va uslublarini bilishlari kerak. Bu yozuv turining talablarini, aniq va mantiqiy ifodalash usullarini o'z ichiga oladi
TN1	Akademik matnlarda ishlatiladigan maxsus leksika, grammatik konstruksiyalar va uslubiy vositalar haqida chuqur bilimga ega bo'lish
TN3	Ilmiy manbalar bilan ishlash, to'g'ri iqtibos keltirish, manbalar ro'yxatini tuzish va plagiatning oldini olish qoidalarini bilish
TN4	Ilmiy tadqiqotlarni qanday tashkil qilish, ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish, tadqiqot savollarini shakllantirish va natijalarni yozma tarzda ifodalash bo'yicha bilimlar
TN5	Talabalar akademik yozuvning turli shakllarini (esse, tadqiqot maqolalari, ilmiy hisobotlar va boshqalar) bilishlari va ularning xususiyatlarini tushumishlari kerak

Ko'nikmalar jihati	
TN6	Murakkab mavzularni yozma shaklda aniq va mantiqiy tarzda ifodalash, mavzuni chuqur tahlil qilish va izchil fikr yuritish qobiliyati.
TN7	Ilmiy va akademik uslubda yozish, aniq va mazmunli jumalalar tuzish, kerakli leksik va grammatik vositalardan to'g'ri foydalanish.
TN8	Manbalardan to'g'ri iqtibos olish, plagiatning oldini olish, va ilmiy manbalarni to'g'ri formatda ro'yxatga olish qobiliyati.
TN9	Tadqiqot savollarini shakllantirish, ma'lumotlarni to'plash va ularni tahlil qilish, shuningdek, tadqiqot natijalarini mantiqiy va izchil yozma shaklda bayon qilish qobiliyati.
TN10	Yozma ishlarni tahrir qilish, grammatik, stilistik va mantiqiy xatolarni aniqlash va tuzatish qobiliyati

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		
M1	Akademik yozuvning asosiy tushunchalari va tamoyillari	
M2	Akademik matn turlari: maqola, referat, dissertatsiya	
M3	Mavzu tanlash va reja tuzish	
M4	Ilmiy uslub va til xususiyatlari	
M5	Tadqiqot savollari va gipotezalarini ishlab chiqish	
M6	Akademik yozuvda tahlil va izoh berish	
M7	Ilmiy manbalarni keltirish va stilistika	
Nö	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Akademik va badiiy matnlarni solishtirish, ularning o'ziga xos tamoyillarini aniqlash	
A2	Maqola va dissertatsiya matnlarini tahlil qilish	
Mustaqil ta'lim (MT) (1-semestr)		
1	Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish	25
2	Talabning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularni chuqur o'rganish	25
3	O'rganilmagan, muammoli mavzular bo'yicha tezis, maqolalar tayyorlash	25
4	Badiiy asarlarni o'qish va mutolaa qilish	27

Asosiy adabiyotlar	
1.	Kadirova Z.Z. Akademik yozuv. O'quv qo'llanma. – Termiz: "Globe Edit", 2024. – 110 b.
2.	Короткина И. Б. Академическое письмо: процесс, продукт и учебное пособие для вузов. Москва: Юрайт, 2021
3.	Кувшинская Ю.М., Зевахина Н.А., Ахапкина Я.Э., Гордиенко Е.Н. Академическое письмо от исследования к тексту. Учебник и практикум для вузов. Москва: Юрайт 2022
4.	Короткина И.Б. Модель обучения академическому письму. Учебное пособие для вузов. Москва. Юрайт 2021
5.	М.Аминов, А. Мадвалиев, Н.Махкамов, Н Махмудов. Иш юригиш (амалий кўлланма). Тошкент, 2009 й.
6.	Shamsimuhamedov I. Diplomatik terminlar izohli lug'ati. T.: "Donishmand ziyosi", 2021.
7.	R.S.Samarov. Harbiy atamalarning yangi izohli lug'ati. T. "Innovatsiya-Ziyo". 2020.
8.	A.Madvaliyev, N.Mahkamov, Sh.Ko'chimov, Z.Miraxmedova va b.T. Ijtimoiy-siyosiy terminlarning qisqacha izohli lug'ati. "Shaffof". 2020.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	N. Jiyanova, O. Mo'yidinova. Nutq madaniyati. T.: "Ilm ziyo zakovat", 2019. 221 b.
2.	Qo'ng'urov R., Begmatov E., Tojiyev Yo. Nutq madaniyati va uslubiyat asoslari,- T.: "Fan", 1992, 254 b.
3.	Husanov.N., Rasulov, Mo'yidinov Q. Nutq madaniyati va notiqlik san'ati .-T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2006.
4.	М. Ахмедова. Нутк маданияти ва профессионал нотиклик. ТАТУ, 2017. 114 б.
5.	X.S.Muhiddinova, N.A.Abdullayeva. Rasmiy uslubning diplomatik turlari.T; 1997 y.
6.	Jerald Alred, Charles Brusaw, Walter Oliu. Handbook of technical writing. New York Copyright 2003.
7.	Stephen Bailey. Academic writing Handbook for international student's London, 2015

Talabning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho (90-100 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- Fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritga olsa;
- Fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilisa;

b) 4 baho (70-89 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho (60-69 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqsiz 2 baho(0-59 ball) bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rimagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;

- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchilari to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Shoira Bobomurodova – TISU, “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida dotsenti, filologiya fanlari nomzodi I.Almardanova – TISU, “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida o'qituvchisi R.Tangiroy – TISU, “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida o'qituvchisi
E-mail:	shoira1475@gmail.com iroda_almardanova@tues.uz ergashevarayhon1994@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasida
Taqrizchilar:	Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Z.Kadirova Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) A.Esanov

Mazkur sillabus o'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil “ ” I-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasining 2024-yil “ ” I-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i : Z. Turayev

Fakultet dekani: S. Bazarov

Kafedra mudiri: Sh. Bobomurodova

Tuzuvchilar: Sh. Bobomurodova
I. Almardanova
R. Tangirov

